

رد کارپت

23 دی 1400

حسن لطفی

فرش قرمز محصول تفکر ایرانی نیست. در این شکی ندارم! همان‌طور که شك ندارم سینما هم اختراع ما نیست. مبل، صندلی، کت، شلوار، اتومبیل، پیتزا، سوسیس و خیلی چیزهای دیگر هم از جای دیگری وارد ایران شده است. با خودش هم آداب و تشریفات خاصی آورده است. بد هم نیست! زندگی را قابل تحمل‌تر کرده است. نمی‌توانیم مثل آقای مدعی باشیم مدرنیته و دستاوردهایش بد است و برای بیان این ادعا از همه دستاوردهایش استفاده و از سنت دفاع کنیم. (مثل [گادفری ریچو](#) که چند سال قبل با هواپیما مسافت زیادی را در زمان اندک طی کرد و به جشنواره فیلم فجر آمد تا بعد از پخش فیلم زندگی بدون توازن در سینمایی که محصول مدرنیته بود پشت میکروفن برود و به دستاوردهای دوره جدید بتازد) یا همانند آقای (گمانم مهندس حجت) باشیم که در اواسط دهه شصت در [جشنواره سینمای جوان](#)، به ماهیت غربی سینما تاخت.

او معتقد بود سه پایه به ما ایرانی‌ها نگاه از بالا به پایین دارد، می‌گفت ما ایرانی‌ها روی زمین می‌نشینیم و همین باعث این اتفاق می‌شود. ادعا می‌کرد دوربین به عنوان چشم سوم نامحرم است و وقتی وارد حریم ما می‌شود....

بگذریم ترسم این است که گذر سال‌ها به نقل نادرست آن گفته‌ها برساندم! البته در اینکه برایش سینما دستاورد غرب بود و باید پی ایرانی کردنش می‌بودیم شکی ندارم. تفکری که سال‌هاست دنبال می‌شود. شده یا نشده را درست نمی‌دانم. فقط خوب می‌دانم فرهنگ‌ها روی هم اثر می‌گذارند. همان‌طور که فرش دستباف ایرانی وارد کشورهای دیگر می‌شود فرش قرمز کشورهای دیگر هم وارد ایران می‌شود. با زور هم نمی‌توانیم جلوی این رفت و برگشت را بگیریم. يك بده‌بستان طبیعی است. آن که قدرتمندتر باشد تأثیر بیشتری می‌گذارد. (منظورم قدرت نظامی و فیزیکی نیست، چراکه خودتان در تاریخ زورمندان زیادی را سراغ دارید که نتوانستند با زور جایی در فرهنگ و تمدن پیدا کنند و باورهای خودشان را به دیگران بقبولانند و ماندگار کنند).

برای همین بهتر است به جای سیاسی کاری و برخورد سیاسی با فرهنگ تن به اجرای برنامه‌های نو و تازه‌ای بدهیم که قدرت داشته باشد دیگران را مجاب کند. شرط اول چنین اتفاقی احترام به دیگران است. گمانم غرب‌ستیزی به شکل رجزخوانی راه‌حلش نباشد. پاسخگویی، نگاه مهربان، خود را مدار دنیا ندانستن و... راه‌حل بهتری است.